

usztató-csatornájának továbbá Stadler Tófor kir. tanácsos és a Hüttner család fapapiranyag-gyárainak és papirgyárának megtekintése végett.

Délben közös ebéd, azután a szemle folytatása; este visszatérés Besztercebányára.

Harmadik nap, augusztus 25-én: reggel 6 órakor külön vonaton kirándulás Zólyom-Brezóra; az ottani vasgyár és tűzifa-gerebek rövid megtekintése után kirándulás kocsin a kövizi völgyben levő báró Kemény Gábor-gáthoz; utközben a szállítási berendezések meg szemlélése, azután a közgyűlés folytatása és bezárása; közös ebéd; délután visszautazás Zólyom-Brezóra és innen külön vonaton Besztercebányára.

Ezen napirenddel kapcsolatban van szerencsém az egyesület tagjait, valamint az erdőgazdasági ügyek iránt érdeklődő ügybarátokat tisztelettel felkérni, hogy az egyesület ezen közgyűlésén mennél számosabban megjelenni és tanácskozásainkban részt venni sziveskedjenek.

Kelt Nagy-Kovácsiban, 1894. évi július hónap 5-én.

Tisza Lajos
elnök.

Hivatalos közlemények.

I.

Pályázati hirdetés.

(Erdőöri szakiskolák tanulóinak felvétele tárgyában.)

1894. évi 30886. sz. I/4. — A királyhalmi, vadászerdei, liptóújvári és görgény-szent-imrei m. kir. erdőöri szakiskolákba — melyeknek tanfolyama két évre terjed — a f. évi október havában kezdődő tanfolyamra, részint állami

ellátás mellett, részint saját költségen több tanuló fog felvétetni.

A felvétetni kívánók igazolni tartoznak, hogy:

1. tizenhétéves életkorukat betöltötték, s illetőleg az intézetbe való belépésük napjáig azt betöltik, s harminczöt évesnél nem korosabbak;

2. ép, erős, egészséges, munkához és az időjárás viszontagságaihoz szokott és edzett testalkattal, s különösen jól látó-, halló- és beszélő képességgel birnak, mely kel- lékek igazolására kincstári erdészeti orvos, honvédorvos, vagy vármegyei orvos bizonyítványa szükséges, megjegyyez- tetvén, hogy minden az intézetbe felvett tanuló testi épsége és egészségi állapota az intézet orvosa által, a jelentkezés alkalmával szigoruan felülvizsgáltatik s az, kinek szerve- zete hiányos, vagy a ki valamely ragályos avagy az inté- zeti foglalkozás mellett könnyen nem gyógyítható beteg- ségben szenved, az intézetbe nem fogadtatik;

3. az elemi iskolákat elvégezték, illetve folyékonyan jól írni, jól olvasni és a közönséges négy számmivelet szerint jól számolni tudnak;

4. erkölcsi magaviseletük jó;

5. katonai kötelezettségben állnak-e? igenlő esetben kötelesek ebbeli igazoló könyveiket is bemutatni.

Bejelenteni tartoznak továbbá, hogy kérvényükre a válasz mely czim alatt, illetve mely vármegyében, vagy mely hivatal utján és mely postaállomásra küldendő.

Tájékozásul megjegyzeztetik, hogy azon tanulók, kik saját költségre vétetnek fel, az ellátásért és az intézet- ben való tartozkodás idejére adott ruházatért évi 150 (egyszázötven) frtot félévi előleges részletekben fizetni s ehez képest a felveendő tanulók, esetleg azok szülei, gyámjai, vagy munkaadói, kir. közjegyző előtt kiállított

okmánynyal igazolni tartoznak, hogy az évi 150 frtnyi eltartási költséget a kitüzött időre pontosan befizetik.

Az állami eltartás mellett felvett tanulók, illetve azok szülei, gyámjai vagy munkaadói azon esetben, ha a tanuló az erdőöri szakiskolát a tanfolyam teljes bevégezése előtt önként elhagyja vagy az intézeti szabályzat értelmében elbocsáttatik, a ráfordított költségeket, egy évre 150 frttal számítva, az államnak megtéríteni kötelesek s ugyanerre nézve, hogy ezt az illető szakiskola igazgatóságának felszólítása után legkésőbb hat hét alatt teljesítik, szintén közjegyző előtt kiállított okmányt tartoznak bemutatni.

Minden tanuló tartozik a szakiskolába való belépés alkalmával magával hozni: 6 inget, 6 lábravalót, 6 zsebkendőt, 10 pár kapcát vagy harisnyát, egy pár erdőjárásra alkalmas erős bagaria-csizmát és pedig valamennyit új állapotban.

A fennálló szakiskolai szabályzat értelmében figyelmeztetnek tehát azok, kik az erdőöri szakiskolába felvétetni óhajtatnak, hogy sajátkezüleg irt és kellően felszerelt kérvényüket, — melyhez az állami ellátás mellett felvétetni óhajtóknál azok szegénységi állapotát igazoló hiteles községi bizonyítvány is melléklendő, — azok pedig, kik akár magán, akár állami erdészeti szolgálatban állanak, mindig előljáró tisztjük vagy hatóságuk útján legkésőbb f. évi jul. hó végéig a fölmivvelésügyi ministeriumhoz adják be.

Budapesten, 1894 évi június hó.

Földmivvelésügyi m. kir. ministerium.

II.

Pályázat erdészeti ösztöndíjakra.

Az orsz. erdészeti egyesület „Bedő Albert alapítványá”-ból pályázatot hirdet egy 300 frtos évi ösztöndíjra.

Az ösztöndíj az országos erdészeti egyesület tagsági kötelékében álló magyar erdőtisztek és erdészeti altisztek olyan szegényszorsu, szorgalmas és jó előmenetelű fiai számára alapított, kik az erdészeti pályára készülnek s szaktanulmányaikat a selmeczi magy. kir. erdőakadémián szándékozzák végezni.

A kiirt pályázatban tehát részt vehet minden erdészeti pályára készülő, középiskolát végzett, vagy a selmeczi m. kir. erdőakadémia rendes hallgatói közé tartozó ifju, ha 1. kimutatja, hogy atyja, mint erdőtiszt vagy erdészeti altiszt, erdészeti szolgálatban áll vagy állott s mint ilyen az orsz. erdészeti egyesületnek első belépésétől kezdve állandóan és legalább 5 év óta tagja, vagy ha elhunyt, legalább 5 éven át haláláig tagja volt, s a tagsági kötelezettségének mindenben eleget tett; 2. ha hitelesen igazolni képes, hogy szülei sem elegendő vagyonnal, sem elegendő jövedelemmel nem bírnak arra, hogy őt tanulmányai végzéséig kellő anyagi ellátásban részesíthessék; 3. ha hiteles orvosi bizonyítvánnyal igazolja, hogy ép és egészséges testi szervezettel s különösen hibátlan látó és halló érzékkel bír; 4. ha az érettségi vizsgát valamelyik középiskolában jó sikerrel letette, s a mennyiben már a selmeczi m. kir. erdőakadémia rendes hallgatói közé tartozik, egyszersmind az ott eddig megtartott vizsgákat is a rendes hallgatók számára előirt összes tantárgyakból jó sikerrel kiállotta, s mindezeket eredeti érettségi bizonyítvánnyal s illetve a selmeczi erdőakadémia bizonyítvánnyal igazolja.

A folyamodványok ezen feltételeknek megfelelően felszerelve f. é. augusztus hó 10-ik napjáig az orsz. erdészeti egyesület titkári hivatalához (Alkotmány-utcza 10. sz.) terjesztendők be. Az ösztöndíjak a folyamodók közül a

legérdemesebbnek ítéltetnek oda, s a selmeczi akadémiára történt beiratkozás után egyenlő havi részletekben f. évi október hó 1-től kezdve adatnak ki.

Az ösztöndíjat az elnyerő tanulmányának teljes befejezéséig élvezi, s csak akkor veszti el, ha a félévi vizsgákon a rendes hallgatókra nézve kötelező vizsgát egy vagy több tárgyból letenni indokolatlanul elmulasztja, vagy a vizsgákon egy vagy több tárgyból ki nem elégitő osztályzatot nyer, avagy az egy féléven át hallgatott kötelező tantárgyakból nyert jeles és jó osztályzatai együttvéve az összes osztályzatok 60⁰/₀-át el nem érik, vagy végül, ha erkölcsi magaviselete bármi tekintetben kifogás alá esik.

Budapest, 1894. május hó.

III.

Jegyzőkönyv a millenniumi kiállítás „Erdészet és Vadászat“ VII. csoportjának Budapesten 1894. május hó 16-án tartott bizottsági gyűléséről.

Jelen voltak: Bedő Albert elnök, továbbá a bizottsági tagok közül Blaschek Ede, Durst Emil, Egerváry Gyula, Gaul Károly, Horn Dávid, Horváth Sándor, Hirsch István, Hangay Géza, Huzella M. Elek, Kallina Károly, Laitner Elek, Lederer Dávid, Mauthner Ödön, gr. Nádasdy Ferencz, Pettera Hubert, Rosonovszky Frigyes, Scholcz Ottó, Schönborn-Buchheim Károly gróf, Szabó Adolf, Tavi Gusztáv, Tüköry Alajos, Tomcsányi Gyula, Vancsó Gyula, Vadas Jenő, Vuk Gyula, Weismayer Oszkár, és a bizottság jegyzője: Földi János.

Távolmaradásukat bejelentették: Baidersdorf Károly, Havas József és Söltz Gyula.

I. Elnök a megjelent csoportbizottsági tagokat üdvözölvén, felkéri a jegyzőt, hogy a kiállítási iroda igazgatósága részéről a bizottsághoz intézett körlevelet, illetve annak a mai gyűlés tárgyát képező és határozatait igénylő tartalmát olvassa fel:

„Az ezredéves országos kiállításra vonatkozó bejelentési íveknek szétküldése már megkezdetvén, rövid idő múlva a kiállításra szóló bejelentések fognak a kiállítási irodába beérkezni.

Szükséges tehát oly egyénekről gondoskodni, kiknek a beérkező bejelentések véleményezés végett kiadtván, a kiállítási iroda, ezen szakvélemények alapján, a bejelentések elfogadása iránt, véglegesen intézkedhessék.

E célra minden al csoport részéről a szükséghez képest egy-két csoportbiztos lesz kijelölendő, kiknek hivatása lesz a már jelzett véleményezésen kívül, a beérkező kiállítási tárgyak rendezésénél és az al csoport kiállításának elhelyezésénél, mint szellemi vezetők közreműködni, kiknek tehát a kiállítás technikai rendezésénél a főszerep jut.

Az itt jelzett fontos feladatok lelkiismeretes megoldása biztosítandja a kiállítás sikerét, miből önkényt foly, hogy csoportbiztosokul oly egyének jelölendők ki, kik a kiállítás érdekében fáradtságot nem kímélve, egész odaadással munkálkodni képesek.

Tisztelettel megjegyzem, hogy csoportbiztosokul, szükség esetén oly egyének is megválaszthatók, kik az al csoportnak nem tagjai; a főkellék az, hogy fontos feladatuknak lelkiismeretes teljesítésére készek és budapesti lakosok legyenek.“

Minthogy az 1893. évi június hó 5-én tartott bizottsági gyűlés jegyzőkönyve szerint a szervezett 6 al csoport élére egy-egy előadó állítottatott, a bizottság csoportbiztosokul ezen előadókat választja meg és ezeken kívül az erdőmivelési, az erdőhasználati és az erdészeti szakoktatási al csoportok előadói mellé még egy-egy második csoportbiztos is választ és pedig névszerint a következőket:

1. Erdőmivelés és az ahhoz tartozó ágazatok; csoportbiztos: Vadas Jenő; másodcsoportbiztos: Havas József.

2. Erdőhasználat, nyers termelés, szállítás, mellékhasználatok, ipar stb.; csoportbiztos: Horváth Sándor; másodcsoportbiztos: Vuk Gyula.

3. Erdőrendezés, statisztika, erdészeti történelem, szolgálati szervezés stb.; csoportbiztos: Tavi Gusztáv.

4. Erdészeti építkezés; csoportbiztos: Földi János.

5. Erdészeti tanügy és szakképzés; csoportbiztos: Széchy Zsigmond; másodbiztos: Garlathy Kálmán.

6. Vadászat; csoportbiztos: Egerváry Gyula. Ezen alcsoport részére szükséges másodcsoportbiztosra nézve, felhatalmaztatik az elnök, miszerint a vadászati alcsoport részéről gr. Nádasdy Ferencz úr által megnevezendő és megválasztottnak tekintendő másodcsoportbiztos nevét szintén bejelentesse.

A csoportbizottság a kiállítási t. igazgatóságához szükségesnek tartja kérdést intézni aziránt, hogy az erdőhasználati terjedelmes csoporthoz még egy harmadik csoportbiztos választható-e?

II. A tárgysorozatnak második pontja, t. i. „A csoport katalógusa történelmi ismertetésének megírásával megbízandó szakembernek kijelölése“. Az idézett körlevélnek erre vonatkozó része a következő:

„A kiállítás tanulságos és élvezhető voltára fölülte fontos az, hogy a kiállítást látogató közönség részére tökéletes katalógus álljon rendelkezésre.

Ezen cél elérhetése végett van szerencsém a következőket közölni:

A hivatalos kiállítási katalógus ügyében kibocsátott szabályzat értelmében a jelenkori kiállítás I—XX. csoportjainak katalógusa füzetekben fog megjelenni.

A VI. és VII. csoport katalógusa, az összkatalógusnak 4-ik füzetét képezendi és négy részből álland: u. m.

1. Honismertetőből, mely Magyarország területi, néprajzi, közgazdasági, közmívelődési és közigazgatási viszonyait röviden egybefoglalva lesz hivatva ábrázolni.

2. Az egyes csoportok történelmi fejlődését és jelen állapotát feltüntető ismertetésből, tekintettel az illető ággal foglalkozók számára, a termelési és fogyasztási viszonyokra, a termelés értékére, a behozatalra és kivitelre stb.

3. A tulajdonképeni katalógusból, mely a kiállító czimét a legközelebbi posta-, távirtda- és vasuti állomást és az általa kiállított tárgyak ismertetését tartalmazza.

4. Egy tartalomjegyzék és alfabetikus névjegyzékből, valamint az illető csoportok területét feltüntető térrajzból.

Az 1. alatti részt a kiáll. országos bizottság elnökének megbízásából az országos m. kir. statisztikai hivatal fogja szerkeszteni.

A 2. alatti rész ismertetése az illető csoportbizottságok javaslatára felkérendő szakférfiakra fog bízni.

A 3. és 4. alatti rész (a tulajdonképeni katalogus) a kiáll. igazgatóság felügyelete alatt a magyar kereskedelmi muzeum tudakozó irodája által fog egybeállítani.

A 3-ik alcsoport részletes programja szerint „a magyar állam összes erdőségeinek gazd. és keresk. leírása“ czimű és 1885. évben megjelent munkának újabb kiadása tervezetik, melynek bevezető része a hazai erdőgazdaság megfelelő történelmi ismertetését is tartalmazni fogja s ehhez képest a csoportbizottság a munka szerzőjét, Bedő Albert urat kéri föl, hogy az erdészeti katalogus számára szükséges történelmi részt, az említett munka tartalmából átadja, s illetve a szükséges közleményt az erdészeti alcsoportok, valamint a vadászati alcsoport előadói által szorgáltatandó adatok felhasználásával elkészíteni sziveskedjék.

III. A tárgysorozatnak harmadik pontja, t. i. „A csoport részére szükséges kérdőív szövegének megállapításá“-ról szóló része a körlevélnek a következő;

„Minden egyes kiállító, bejelentésének elfogadása után, az egyes csoportokra nézve az illető csoportbizottságok javaslatára megállapítandó kérdőív közlése mellett, ennek kitöltésére és beküldésére fog felhívni.“

Minthogy ezen kérdőpontok csakis a beérkezendő bejelentési iverknek kézhezvétele után és az ezekben megjelölt tárgyakra vonatkoztatva intézhetők az egyes kiállítókhöz, minthogy továbbá a bejelentési iverket minden alcsoportnak csoportbiztosa amugy is külön-külön fogja tárgyalni, a bizottság a szóban levő kérdőiveknek szövegét minden alcsoport által annak saját hatáskörében tartja megállapítandónak és a kiállítási iroda útján szétküldendőnek és pedig legmegfelelőbben olyképen, hogy minden kiállítóhoz, minden alcsoportra vonatkozólag külön felhívás intéztessék az illető alcsoportban leendő kiállítási részvételre való serkentés

végett s ebben hangsúlyozva legyen, hogy az illető alcsoporttól vett felkérésen kívül még a többi alcsoport részéről is fog az illető felhívást kapni, s ennél fogva a kiállításra bejelentendő tárgyat annál az alcsoportnál sziveskedjék bejelenteni, melynek kiállításában résztvenni kíván, elérni remélvén ezáltal a bizottság azt is, hogy az egyes alcsoportok a hozzájuk külön beérkező bejelentések alapján már egyidőben és nem egymásra várakozva haladhatnak munkájokkal.

Az alcsoportok által felszólítottak névsora a kellő ügyismeret céljából a kiállítási irodával szintén közlendő lesz.

IV. A kiállítási pavillon terveinek és építésének részletesebb megállapítására kiküldött bizottság az április hó 2-ikára összehívott értekezleten a csoport utolsó bizottsági gyűlésének erre vonatkozó határozatát tolmácsolván, a műszaki osztály t. főnöke, az Aigner Sándor műépítész által bemutatott tervzetnek — a bizottság kívánságához képest — leendő átdolgozását megígérte.

Mintegy azonban a pavillonnak ezen bizottság által a helyszínén kijelölt építési helyén egy — az erdészeti összkiallítás céljaira kihalászott területet kettéválasztó — széles kocsiút létezik, mely — már a külső kiállításnak összhangzó rendezése céljából is — feltétlenül megszüntetendő, az igazgatóságnak jelenlévő t. tagjai felkérettek, hogy annak elzárása, illetve felhagyása iránt intézkedni sziveskedjenek.

A bizottságnak ez ügybeni eljárása tudomásul vétetvén, egyuttal gróf Nádasdy Ferencz urnak, mint az őstörténelmi vadászati csoport elnökének ez alkalommal tett azon kijelentése is tudomásul vétetik, hogy az őskori vadászati kiállítás, a modern vadászati kiállítástól függetlenül és külön fog rendeztetni, mely eddig függőben volt kérdésnek elintézésével a pavillon terve és kerükltségei most már véglegesen megállapíthatók.

V. Ezek után felolvastatik a vadászati alcsoport részéről tartott ülésnek alábbi jegyzőkönyve:

— „Jegyzőkönyv az ezredéves kiállítás VII. csoport vadászati bizottságának 1894. május hó 15-én tartott üléséről.

Jelenvoltak: gróf Nádasdy Ferencz, elnök; Bedő Albert,

orsz. főerdőmester, az erdészeti csoport elnöke, Rosonovszky Frigyes, Kirner József és Egerváry Gyula, bizottsági tagok.

Elnök üdvözli a bizottság megjelent tagjait s előadva, hogy az ezredéves kiállítás előmunkálatait most már meg kellvén kezdeni, a mai ülést ennek megbeszélése végett hívta össze: megnyitja az ülést.

1. A bizottság előadója első sorban is felveti az ezredéves kiállításon bemutatandó m i n t a - v a d a s kérdését.

A bizottság határozatilag kimondja a mai modern vadászatnak az ezredéves kiállításon egy minta-vadas képében való bemutatását és pedig minden fontosabb építményeivel, technikájával, ösvényeivel, utáival, az egyes technikai dolgok kisebbitett, de teljes tökéletességű mintáival. Így természetben óhajtja bemutatni a mesterséges költő-gépet, az eleven vadbefogókat, szóróhelyeket, etető-fészereket, magas állást, csapdákát, fogóvasakat, nyalatót, cserkészutakat stb. stb. A kiállítás ezen részletének minél vonzóbbá tételére óhajtja a bizottság, hogy a minta-vadas megfelelő helyen és kellő szakértelemmel rendeztessék be. E célra az erdészeti csoport erdőkulturáját véli a legalkalmasabb területnek oly módon, hogy a minta-vadas, a csemete-kertek keretében, vagy azok körül, azoknak mintegy foglalatát képezve, esetleg azok mellett egy kis önálló erdőkulturában rendeztetnék be.

Ez érdemben tehát mindenekelőtt az erdészeti bizottság beleegyezését óhajtja biztosítani, felkérvén azt egyuttal arra is, hogy az e célra szükségelt esetleg külön területet, a lehető legmagasabb csemetékkel lenne szives befásítani.

A mi a tervezet gyakorlati kivitelét illeti, a bizottság úgy véli, hogy a szükséges dolgokra, azok elkészítésére és felállítására: egyes főuraink és nagybirtokosaink kéressenek fel, mivel azok szakképzett személyzete nyújthatna csak biztosítékot arra, hogy a berendezések és minták tökéletesek és a gyakorlati szükségnek megfelelők lesznek.

Minélfogva a bizottság megbizza az elnököt és előadót, az e tekintetben szükséges mindennemű intézkedések megtételével, a felkérendő nagybirtokosok kijelölésével és felkérésével.

2. Előadó jelenti, hogy a vadászati kiállítás programjába felvételre a vad-csapák és nyomok bemutatása is, még pedig ter-

mészetes nagyságban és állásban. Ezek az előadói javaslat szerint a minta vadásban levő utak mentén, esetleg az egész kis mintavadast körülfogva, üvegburák alatt volnának elhelyezendők s összegyűjtendők, mi a vad állását teljesen befoglaló és mindanégy oldalról összetolható fakeretbe öntött stearin-, illetve gipszlenyomatok után eszközölt helyszíni felvételek útján történnék. A természetes külszint azután a gipszalapzatra szórandó kevés homokkal lehetne megadni, az üvegbura pedig a csapákat a külső behatások ellen védelmezné.

Javasolja továbbá az előadó, hogy a vadak kor és ivar szerinti, valamint azok álló, lépő és futó csapa-lenyomatai mellett legalább a fővadvánál, mindazon különféle jelek (mint a keresztezés, szorulat, tompaság, túlsietés, hátramaradás, domborodás, csalás, él, alomesapa, stb.) mutattassanak be, a melyek után a vadat felismerni s azok után a vad állapotára következtethetni lehet, mivel ezek természethű bemutatása nagyban előmozdítaná a nyom- és csapa-isme terjedését.

A bizottság hozzájárul az előadó javaslatához s megbizzza az elnököt és előadót, hogy a javaslat értelmében, az általuk kijelölendő nagybirtokosokat és a földmivelésügyi ministeriumot, az általuk kijelölendő erdőhivatalok és erdőtisztek megfelelő utasítása végett, megkereshessék. A felmerülendő költségek megtérítése, az e tárgyban kibocsátandó körlevélben, az illetők tudomására hozandó. Felhatalmazza továbbá a bizottság az előadót, hogy a felvételek tanulmányozása és e célra szolgáló általános utasítás kidolgozása végett, egy szakemberrel (szobrászszal), a pilisi hegy-ségben próba-felvételeket foganatosithasson, a vadászati kiállítási hitel terhére. Ugy ezen, mint általában minden felmerülő költség, az elnök utalványára fizetendő ki.

3. Hazánk vadfaunájának sikeres praeparatumokban való bemutatását a bizottság részben magángyűjtemények kiállításával, részben megrendelésekkel vélvén biztosíthatni; ily magán gyűjtemények — melyek közül a nagyobbak a kiállításban egyes vidékek állatfaunáját képviselhetik — megszerzése iránt már ezuttal kíván jelentkezni. Így a kiállításban való részvételre felkérendőknek tartja:

a) Buda Ádám földbirokost (Rea, u. p. Hátszeg), a kinek

egész Erdély állatfaunájára kiterjedő, nagy gonddal fenntartott gyűjteménye van;

b) Pettera Hubert, cs. és kir. udv. vadászat vezetőt, a ki Gödöllő vidékének teljes fanuáját birja;

c) Chernel Istvánt (Köszeg), ki a velencei tóvidék madárvilágát gyűjtötte össze;

d) Csathó János alispánt (Nagy-Enyed), ki egész kis muzeumot bir kitömött állatokból;

e) Zsótér László és Lakatos Károly urakat (Szeged), kik Szeged vidékének teljes madárvilágát birják sikerült praeparátumokban.

Ezenkívül a Balaton, a Fertő, a palicsi tó, a Titel-vidék stb. gazdag madárvilágának összegyűjtését, valamint Albrecht főherceg Ő Fensége Dráva-vidéki gazdag gyűjteményének és egyéb az országban levő sikerült praeparátumoknak megszerzését kívánatosnak tartja a bizottság.

A vadászati kiállítás keretében, a következő állatbiológiai csoportok felállítását határozta el a bizottság, melyek később szakképzett tömészeknél fognak megrendeltetni, u. m.:

1. Rosonovszky Frigyes praeparatoriumában:

a) Két küzdő, kapitális agancsár, a legkitünőbb módszerek szerint praeparálva;

b) havasi állatcsoport, zergecsalád megfelelő környezetben, természetűen kitömve,

c) kutyáktól üldözött medve; a mint a kutyák megállítják a sebzett medvét.

2. dr. Lendl Adolf praeparatoriumában:

a) Tóvidék. Nádas, a benn élő madarakkal, fészkeikkel és tojásaikkal vagy kicsinyeikkel, kivántatik természetű nagy csoport számos madárral, gémekek, apróbb gázlok, kacsák, poszatók stb.

b) siket- és nyírfajdok a dürgő helyeken, megfelelő környezettel és természetes hűséggel;

c) sasok és keselyűk csoportja, hollókkal stb. a mint dögön lakmároznak.

d) erdei kép. Farkasok széttépnek egy őzet.

A bizottság ezen biológiai csoportok összköltségeit, Rosonowszky Frigyes praeparatornak, az 1893. évi deczemben hó 1-én

tartott bizottsági ülés jegyzőkönyvéhez csatolt ajánlata alapján 2850 forintban állapítja meg, mely összegbe a csoportok diszítéséhez szükséges kellékek, élő és ledöntött fatörzsek, sziklák, növények stb. már be vannak számítva. Felkérni határozza egyúttal a bizottság az erdészeti csoportbizottságot, hogy a megrendelések sürgősségére való tekintettel, a szükséges felhatalmazást a minister úr Ő Excellentiájánál eszközölje ki. A csoportokhoz szükséges állatokat nagybirtokosainktól és a kincstári erdőhivataloktól véli a bizottság megszerezhetni s e tekintetben felhatalmazza az elnököt a kitömés számára szükséges állatok beszerzése iránti iztézkedések megtételére.

4. Az idegen országbeli vadakból rendezendő csoportra nézve igen kívánatosnak vélné a bizottság mindazokat megszerezni és sikerülten kitömött példányokban lehetőleg bemutatni a kiállításon, a melyek vadászatra alkalmasak, és melyeknek meghonosítása nálunk sikerrel volna remélhető. Az e részben szükséges intézkedésekre az elnökség kéretik fel.

5. Agancsok, agyarak, gyöngyfogak, vadbőrök, prémek, kitömött állatok stb. szóval mindenféle vadásztrofeák összegyűjtése tárgyában felhívások, illetve bejelentő iverk lévén kiküldendők:

a bizottság e pontra nézve elhatározza, hogy a kiállításban való részvételre mindazok felkérendők, a kiket az elnök kijelöl.

6. Vadfogók, csapdák és hálók készítői, fegyvermivesek, vadászati kellékek és felszereléseket tartó üzletek a kiállítás támogatására, illetve kiállítandó tárgyaik bejelentésére szintén már most lévén felhivandók:

a bizottság felhatalmazza az elnököt, hogy e tekintetben is mindazokat hívja fel a kiállításon való részvételre, a kiket felhivandóknak tart.

7. A hazai vadállomány és vadjaink elterjedését feltüntető grafikai térkép készítése tárgyában:

határozatba megy, hogy a nagyméltóságú földmivelésügyi ministerium által 1892. és 1893. évekről, esetleg csak az utóbbiról gyűjtött vadlelövési adatok vétessenek alapul. Az elkészítésre vonatkozó megbizások iránt azonban csak akkor fog határozni a bizottság, ha a kiállítási fedezet már engedélyezve lett.

8. A végrehajtási intézkedések kerülvén tárgyalásra, minthogy

gyakran olyan írásbeli munkák is fognak felmerülni, a melyek conceptus nélkül egyszerre tisztáztatnak, vagy sürgös természetük-nél fogva haladék nélkül lemásolandók, vagy éppen mint körlevelek a czímezés szerint változtatandók lesznek:

a bizottság ezeknek külön díjazás mellett való végzésére, vagy lemásoltatására, továbbá szükség esetén küldőncz és bérkocsi használatára az előadót, — az elnököt pedig azok költségeinek kiutalványozására felhatalmazza. — Egyben határozza a bizottság, hogy a felmerülendő költségek fedezésére, egyelőre legalább 500 forint előlegnek mielőbbi folyóvá tételét kéri, mely határozat az erdészeti főcsoport legközelebbi ülésén bejelentendő.

9. A megkezdendő munkánál s majd később, a kiállítás berendezésénél és tárgyainak elhelyezésénél kellő szakismerettel bíró kisegítőkre lévén szükség:

a bizottság elhatározza, hogy Hám Ferencz, urad. főerdész, Csurgó (Somogy), Rizek Albin urad. erdész, Leányfalu (Pest vármegye), dr. Lendl Adolf, műegyetemi magántanárt és történészt (Bpest, II. Donáti-u. 7. sz.), végül Hofhauser Ferencz műépítészt, (Bpest V., Mérleg-u. 5. sz.) szíves közreműködésre felkéri.

10. A vadászati csoport rendelkezésére bocsátandó fedezet kérdése hozatván szóba:

a bizottság illetékes helyen megsürgetendőnek találta az e célra szolgáló összeg engedélyezését, hogy e tekintetben az érdemleges munkák megkezdéséig tájékozva legyen.

Egyéb tárgy nem lévén, elnök bezárja az ülést. K. m. f. gróf Nádasdy Ferencz, s. k. a bizottság elnöke. Egerváry Gyula, s. k. a bizottság előadója. —

A bizottság azt határozza, hogy ezen jegyzőkönyv első fejezetében tárgyalt minta-vadásznak facsemetékkal való beültetési munkálatait, a vadászati alcsoport költségén az I. sz. alcsoport csoportbiztosa végezze.

A jegyzőkönyv 3. fejezete alatt elősorolt állatbiológiai csoportnak összeállításához szükséges objektumoknak megrendelése és beszerzésére előirányzott összegnek sürgös engedélyezése válván szükségessé: a bizottság elhatározza, hogy az 1893. évi december hó 18-án tartott ülésnek jegyzőkönyve szerint kért költségösszeg-

nek minden megrövidítés nélkül való engedélyezése, — valamint, a már most felmerülő kiadásoknak fedezhetése céljából minden alcsoport részére előleg-, illetve ellátmányképen adandó 500 frnyi, vagyis összesen 3000 frnyi összegnek sürgős kiutalványozása a minister úr Ő Excellentiájától kérelmezendő azon hozzáadással, hogy elhatározásáról a bizottságot mielőbb értesíteni kegyeskedjék.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést bezárja.

K. m. f.

Budapest, 1894. május 28-án.

Földy János, s. k.
csoporthizotts. jegyző.

Bedő Albert, s. k.
elnök.

Különfélék.

A méter-mérték alkalmazása a fűrészaruk termelésénél. A t. olvasók bizonyára emlékeznek még arra, hogy erdészeti egyesületünk, az igazgató-választmány m. évi szeptember hónap 29-én tartott üléséből folyólag, (lásd Erd. Lapok 1893. évf. 827. oldalán a VI. jkvi pontot) Tavasz Lajos uradalmi főerdész ur panaszára feliratot intézett a földmivelésügyi m. kir. ministeriumhoz s ebben a feliratban a ministerium közbenjárását kérte annak kieszközlése céljából, hogy a fűrészgártmányok termelésénél ne a régi bécsi mérték, hanem az új mértékrendszer alkalmaztassék, figyelembe véve panaszttevőnek azt az indokolását, hogy a régi mértékrendszer alkalmazása mellett termelt fűrészsanyagok a fogyasztók igényeinek meg nem felelvén, ezek károsodását idézhetik elő.

Mindenesetre érdekelni fogja a t. olvasókat, hogy fentebb megjelölt ministerium a felirattal szemben milyen álláspontot foglalt el s illetve, hogy a felvetett kérdésben milyen intézkedést tett. S épen erre való tekintettel figyelmüket e helyen is felhívjuk a f. hónap 26-án tartott választmányi ülés jegyzőkönyvére (lásd ugyanezen füzetnek